

Eppu Nuotio & Liisa Kallio

Minä tykkään nyt

Ilosta,
ujostelusta
ja muista tunteista

Wsoy

Runot Eppu Nuotio, Kuvat Liisa Kallio

Tehtävät Anna Anttonen ja Kati Inkala

Minä tykkään nyt

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

HELSINKI

**Kiitos Berliinin, Frankfurtin ja Düsseldorfin
Suomi-koulujen 3–13-vuotiaille oppilaille
oivaltavista sitaateista.**

**Kiitos Freelance-graafikot ry:lle,
Suomen Kulttuurirahastolle ja
Taiteen edistämiskeskukselle
kirjan kuvitustyön tukemisesta.**

Copyright © Tekijät ja WSOY 2019

Runot: Eppu Nuotio

Kansi, kuvat ja graafinen suunnittelu: Liisa Kallio

Tehtävät: Anna Anttonen ja Kati Inkala

Werner Söderström Osakeyhtiö

ISBN 978-951-0-44000-1

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

UJOUS	6
Toisten kieli	9
En sano sanaakaan	9
Isän ystävät	10
Noloa	10
Oven takana	10
TEHTÄVIÄ	11

TYKKÄÄMINEN	12
Tiedotus	15
Muru	15
Loppu	15
Tyyppi	16
Nää	16
Ne	16
Tykkään tykkään!	17
Varmaa	17
TEHTÄVIÄ	18

IKÄVÄ	20
Äitiä ikävä	23
Ukin ikävä	23
Lääkärissä	24
TEHTÄVIÄ	24

KATEUS	26
Pikkuveli	29
Kaikki muut	29
Paras ystävä	29
Kova luu	30
Polkupyörä	30
TEHTÄVIÄ	30

YKSINÄISYYS	32
Näkymätön poika	35
Kulkukoira	35
Muuri	36
TEHTÄVIÄ	36

VIHA	38
Myrkkukasvi	41
Etsintäkuulutus	42
Riidat	42
Paha kakku	43
Minä vihaan	43
Ärinä ja Murina	43
TEHTÄVIÄ	44

PELKO	45
Ukonilma	49
Mummon kainalossa	49
Pelonkarkotin	50
Älkää enää!	50
Yökylässä	50
TEHTÄVIÄ	50

SURU	52
Uudessa kodissa	55
Itkettää vaan	55
Tässä ja tässä	55
Suku	56
TEHTÄVIÄ	56

JÄNNITYS	58
Piiloon!	61
Varjossa	61
Vois saada hepulin	62
Kar-kai-sin!	62
Ystävä	62
TEHTÄVIÄ	63

ILO	64
Mököttäjien kokous	67
Täytyy nauraa	67
Isän perämoottori	68
Pulinaa	68
Kotona	68
Hyvä päivä	69
TEHTÄVIÄ	70

POSTIKORTIT	73
--------------------	----

TUNNEKORTIT	74
--------------------	----

Ujous

Kun äiti lähtee
ja pitää jäädä yksin,
tulee ujoksi.

JOS UJOSTELEE, EI RIEHU.

MINUA UJOSTUTTAA
SE, JOS EN YMMÄRRÄ.

AINA UJOSTUTTAA ALUKSI,
MUTTA SITTEEN SEN UNOHTAA.

IHAN KAIKKI VIERAAT
AIKUISET UJOSTUTTAA,
MUTTA LAPSET VAIN JOSKUS.

MUMMOLASSA EI
UJOSTUTA EIKÄ
KOTONA.

KUN KAIKKI KATSOO.

JOS JOKU UJOSTELEE,
NIIN KANNATTAA
PYYTÄÄ SE MUKAAN.

JOS PITÄÄ SANOA KÄDESTÄ PÄIVÄÄ.

TULEE UJOKSI, JOS
PITÄÄ OLLA REIPAS.

SISKO ON UJO,
SE VAAN KUISKII.

SIITÄ UJOSTUU, JOS
SANOTAAN KOKO AJAN,
MITEN PITÄÄ OLLA.

ENSIN VAAN TUIJOTETAAN EIKÄ
SANOTA MITÄÄN, JA VASTA
SITTEEN ALETAAN LEIKKIÄ.

MEIDÄN ISÄ ON TOSI UJO.
SE EI HALUA MENNÄ KOTOA
MINNEKÄÄN.

KUN UJOSTUTTAA,
POTKIN KIVIÄ TAI
MENEN PÖYDÄN ALLE.

Toisten kieli

Toisten kieli on toisenlainen
ja minä olen vieras, erilainen.
Haluaisin jutella muiden kanssa,
kaikenlaista kysyä.
Haluaisin vaikka mitä kertoa
– minulla on paljon ajatuksia!

En sano sanaakaan

Kurkkuun ilmestyy iso kivi,
suussa päivystäää sammakkorivi.
Poskia kuumottaa.
En sano sanaakaan.
Möllötän siinä vaan.
Kunnes alkaa hi-kot-taa
enkä saa sitä millään loppumaan!

Kaikkia muita se naurattaa.
Ja sitten me jo jutellaan.

Isän ystävät

Kun meille tulee vieraita,
pysyy isä autotallissa.
Se viihtyy paremmin porakoneen kanssa
– ja oikohöylänkin.
Se kuuntelee jyrsimen ääntä
– ja sirkkelin.
Isä kertoo salaisuuksiaan
lähimetsän puille.
Mutta eipä juuri muille.

Noloa

Pitääkö aina punastua!
Se on niin noloa, niin noloa.
Poskia kuumottaa.
En kehtaa edes silmiin katsoa,
saati mitään sanoa.
Mahaa nipistää,
alahuuli väpättää,
ääni värisee ja käsi tärisee.
Miten toiset oikein pystyssä pystyvät!
Minun polveni ovat ihan vetelät.
Se on niin noloa, niin noloa.
Mutta sitten sinä nostat peukkua
ja se helpottaa heti oloa.

Oven takana

Kun tulee vieraita,
se piileskelee oven takana.
Se toivoo, ettei sitä huomata,
vaikka sen tekee mieli kurkata.
Se tykkäisi kyllä olla seurassa.
Mutta ei se uskalla.
Se luulee, että kaikki muut on rohkeita.
Ettei maailmassa ole muita ujoja.
Mutta se ei tunne minua.
Minä menen oven taakse sen viereen istumaan.
Kahdella ujolla on yhdessä hauskeempaa.

UJO UNEKSII UIMAHALLISSA

Ujo alkaa u:lla! Keksi u:lla alkavia verbejä ja paikkoja.
Mitä jos Ujo olisi henkilö, joka tekisi jotain jossakin?
Yhdistele keksimistäsi sanoista kokonaisia lauseita.
Ehkäpä niistä syntyy u-tarina, joka kertoo
Ujo-nimisestä tyypistä...

SALAKIELI

Joskus on vaikea uskaltaa sanoa asioita ääneen: ujostuttaa.
Silloin voisi olla hauskaa kertoa omista ajatuksista salakielellä.

Keksi oma salakieli, jossa jokainen aakkonen saa aivan uuden-
laisen merkin. Kirjoita ystäville ja perheenjäsenille salakielisiä
viestejä, jotka voi tulkita merkkijärjestelmäsi avulla.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
U	V	W	X	Y	Z	Å	Ä	Ö	

VOIMALAUSEITA

Keksikää porukalla hassuja, hurjia tai aivan pikkuruisia ujoudenvoittamislauseita.
Tehkää niistä yhteinen voimalauseiden taulu. Kokeilkaa uskaltaa yhdessä!

USKALLAN TERVEHTIÄ
KUTOSLUOKKALAISTA!

USKALLAN
KAKATA
KOULUSSA!

USKALLAN PYYTÄÄ
UUDEN MAITOPURKIN,
JOS EDELLINEN
ON LOPUSSA!

Tykkääminen

Tykkääminen tuntuu joka paikassa,
eniten käsissä ja poskissa.

MINÄ TYKKÄÄN NYT.

OLEN MINÄ PUSSAILLUT JA
VOIN PUSSATA UUDESTAAN.

MINUSTA TYKKÄÄ TOSI MONI.

SELLAISIA PUSSAILIJOITA NE ON.

TYKKÄÄMINEN LOPPUU
JOSKUS KOKONAAN, JA
SITTEEN VOI TULLA HUUTOA.

VOI TYKÄTÄ,
VAIKKA TOINEN
EI TYKKÄISI
TAKAISIN.

VOI KYLLÄ TYKÄTÄ
MONTA KERTAA.

SE ON RAKKAUS
EIKÄ MIKÄÄN
TYKKÄYS.

JOS RAKASTAA, NIIN VOI
ANTAA TOISELLE JÄÄTELÖÄ.

MINÄ AION TYKÄTÄ
NIIN PALJON.

JOSKUS VOI TYKÄTÄ VAAN VÄHÄN AIKAA.

JOSKUS TYKKÄÄMISESTÄ
TULEE TAPA JA SIITÄ VOI
SAADA LAPSIA JA KESÄMÖKIN.

JOS TYKKÄÄ, NIIN HALUAA
PAINIA JA PUSSATA.

JOS EI KUKAAN TYKKÄÄ,
NIIN VOI TULLA VIHAISEKSI.

SIITÄ TIETÄÄ ETTÄ TYKKÄÄ,
KUN KATSOO SITÄ KOKO AJAN.

TYKKÄSIN KERRAN
YHDESTÄ, JOKA ASUI
MEIDÄN TALOSSA,
MUTTA NYT EN ENÄÄ
MUISTA, MILTÄ SE
NÄYTTI.

ÄITI JA ISÄ OVAT TYKÄNNEET.
SIKSI MINÄ OLEN TÄÄLLÄ.

ON KYLLÄ YKSI
JOSTA TYKKÄÄN.

MINÄ TYKKÄÄN MINUSTA!

Tiedotus

Olen aika kiltti ja melko mukava.
Välillä äksy ja välillä lauhkea.
Joskus ujo ja joskus rohkea.
Ja toisinaan ihan kamalan hirveä!
Mutta harjoittelen kyllä anteeksipyyntöä.

Tarkemmin ajatellen ja oikeastaan
olen aika ihana luonnostaan!
Jos kaipaat lisätietoja,
saat niitä minulta!

Muru

Muru on ovella vastassa.
Se odottanut jo monta tuntia.
Se on selvästi ikävöinyt minua!
Se antaa märkiä suukkoja
ja kyselee onko herkkuja.
Kun Muru katsoo minua,
sen häntä alkaa heilua.
Muru tykkää minusta
ja minä tykkään Murusta.
Sain siltä äsken lahjaksi
kasan koirankarvoja.

Loppu

Jos tosiaan tykkää niin tykkää vaan,
vaikka toinen välillä murjottaa.
Mutta jos vain murjottaa
ja valittaa
ja motkottaa,
jos vain ärisee, rähisee ja känisee,
jos vain huutaa ja raivoaa
ja haukkuu ja kiukkuu,
niin toinen voi väsyä tykkäämään
ja olla mieluummin yksinään.

Tyyppi

Ajattelen yhtä tyyppiä aina aamuisin.
Lintukuppini sille antaisin
ja leivän päältä juustonkin.
Ajattelen sitä kun lompsin eteenpäin.
Olisi kiva kävellä sen kanssa vierekkäin.
Minun kumpparini näyttäisivät
parhaat lätäköt sen kumppareille.
Eikä meitä haittaisi yhtään,
vaikka naakat nauraisivat meille.
Ajattelen sitä tyyppiä kirjastossakin,
mietin vaan että mitä sille lukisin.
Nyt en enää odota
vaan heti huomenna
sanon sille että ihan alusta asti
olen tykännyt siitä kamalasti!

Nää

Tää tykkäis siitä ja se tykkäis tästä.
Eikä nää lakkais koskaan leikkimästä.
Nää leikkis ulkona ja nää leikkis sisällä.
Ja näillä olis aina sylissä tilaa
niin kuin meidän isällä.

Ne

Ne vaan pussailee.
Ja halailee.
Ja silittelee.
Ja käsi kädessä kävelee.
Ne vaan supsuttelee.
Ja hupsuttelee.
Ja toisiinsa nojailee.
Ja toisilleen tekstailee.
Ja soittelee.
Ja chättäilee.
Ja ne kaulailee.
Ja hymyilee.
Ja sitten ne taas pussailee!

Tykkään, tykkään!

Tykkään herätä ja kiviä kerätä.
Tykkään kuljeskella ja ajatella.
Tykkään puista, pensaista ja kukista.
Tykkään juoda kaakaota suuresta mukista.
Tykkään laulamisesta toisten kanssa ja yksin.
Tykkään kyhnätä vieressä, istua sylityksin.
Tykkään kirjoittaa kortteja
ja saada kaikenlaista postia.
Tykkään pyöräretkistä.
Tykkään hiljaisista hetkistä.
Tykkään lähtiessä halata
ja kotiin palata.
Tykkään katsella pilviä
ja liottaa varpaita vedessä.
Tykkään sohvalta pötköttää.
Tykkään ystävän yllättää.
Tykkään kuunnella juttuja
ja tavata tuntemattomia ja tuttuja.
Tykkään pelleillä
ja naamaa väännellä.
Tykkään ajatuksia mielessä käännellä.
Tykkään kirjapinoista
suorista ja vinoista.
Tykkään siitä kun yhdessä höpistään.
Ja kun ollaan vaan eikä puhuta mitään.
Tykkään kun koira kieriskelee nurmikolla.
Tykkään sinusta ja tykkään sinun kanssa olla.

Varmaa

Varmoja asioita:

1. Olen olemassa.
2. Äiti on siis tykännyt isästä ja tykkää kyllä vieläkin.
3. Isäkin on tykännyt äidistä, sillä se on antanut suukonkin.
4. Ja toisenkin.
5. Ja äiti on suukottanut takaisin.
6. Isä on silittänyt äidin niskaakin.
7. Siinä on varmaan sanottu ne rakkaussanatkin.
8. Ja sitten ne ovat sammuttaneet valotkin.
9. Ja suukotelleet aina vaan lujemmin.
10. Ja siitä tykkäämisestä olen sitten syntynyt minäkin.

Tehtäviä

MISTÄ SINÄ TYKKÄÄT?

T _____

Y _____

K _____

K _____

Ä _____

Ä _____

N _____

SALAINEN TIEDOTUS

Kirjoita pienelle lapulle joka päivä yksi hyvä asia juuri sinusta! Piilota laput salaiseen purkkiin. Avaa purkki jonain tyhmänä tiistaina ja lue, kuinka mahtava, taitava ja ihana oletkaan.

Toista säännöllisesti, vähintään kerran syksyssä ja kerran keväässä. Salaisen tiedotuksen voi tehdä myös porukalla ja kerätä hyviä juttuja yhteiseen purkkiin.

YSTÄVYYSPEILI

Leikkikää yhdessä peiliä.
Seiso ystäväsi kanssa vastatusten.
Olet hänen peilinsä. Kun ystäväsi hymyilee, sinäkin hymyilet.
Kun ystäväsi kurtistaa kulmiaan, sinäkin kurtistat.

Voitte peilata myös erilaisia asentoja. Millainen on iloinen asento?
Entäpä pelokas tai vihainen?
Halatkaa ja vaihtakaa vuoroja.

SYDÄN

Piirrä tai kirjoita sydämen sisälle lempiasioitasi, kuten paikkoja, ihmisiä, ruokia, tekemisiä, aarteita, värejä, vuodenaikoja ja eläimiä – niin monta lempijuttua kuin sydämeen vain mahtuu.

Ikävä

Ikävä alkaa, kun isä lähtee.

IKÄVÄ VOI OLLA VÄLILLÄ POISSA JA
TULLA SITTEEN TAKAISIN JUURI KUN
ON MENOSSA NUKKUMAAN.

IKÄVÄ ALKAA VÄHITELLEN, VÄHÄN
NIIN KUIN KUUME.

IKÄVÄ EI TUNNU MUKAVALTA,
MUTTA SE KUULUU ASIAAN.

JOS MUUTTAU KAUKAS,
NIIN IKÄVÄ MUUTTAU
MUKANA.

JOS IKÄVÄÄ RUPEAA
AJATTELEMAAN SILLOIN
KUN ON YKSIN, NIIN
ALKAA ITKETTÄÄ.

MINULLA ON AINA IKÄVÄ JOKO ÄITIÄ
TAI ISÄÄ JA VÄLILLÄ MUMMIA.

VANHAT IHMISET OVAT
IKÄVÖINEET TOSI PALJON.
SIKSI NIILLÄ ON RYPPYJÄ.

YKSI KAVERI MUUTTI JA
MINULLA OLI SITÄ HIRVEÄ
IKÄVÄ, MUTTA SITTEEN SE
HELPOTTI.

KERRAN JOUDUIN LÄÄKÄRIIN,
KUN VATSA OLI NIIN KIPEÄ,
MUTTA SE OLIKIN VAIN IKÄVÄ.

KUN ON IKÄVÄ, NIIN
SYLISSÄ ON PARASTA.

MINULLA ON IKÄVÄ, JOS OLEN
POISSA KOTOA, MUTTA KUN OLEN
KOTONA, NIIN VOI OLLA TYLSÄÄ.

ÄIDILLÄ ON IKÄVÄ MÖKILLE,
JA SINNE PÄÄSEE VASTA KESÄLLÄ,
KOSKA SE EI OLE TÄÄLLÄ.

Äitiä ikävä

Kun äiti on matkoilla,
Muru makaa eteisen matolla.
Se kuuntelee ääniä rapusta
ja saattaa vähän ulista.
Kun äiti on matkoilla,
Muru etsii joka paikasta.
Se kantaa äidin sukkiä
ja vahtii ulko-ovea.
Kun äiti on matkoilla,
minä ulkoilutan Murua.
Me ollaan tosi reippaita,
sillä huomenna
äiti on taas kotona.

Ukin ikävä

Ukilla on ikävä mummoa.
Se katselee valokuvia
ja kertoo juttuja
siitä kun ne olivat nuoria.
Ne kävivät yhdessä ongella,
eivät kyllä saaneet kaloja,
mutta saivat toisensa.
"Meillä oli niin paljon onnea!
Siksi minä taidan näin kovasti
sitä mummoa kaivata."

Minä tykkään nyt on tunteiden työkirja.

Se on täynnä lasten oivaltavia ajatuksia erilaisista tunteista ujustelusta tykkäämiseen ja ikävästä iloon. Jokaista tunnetta tutkitaan ja syvennetään herkkävireisten runojen, kuvien ja luovien tunnetaitotehtävien kautta.

Kirjan ytimen muodostavat lasten kokemukset.

Niiden pohjalta ovat yksissä tuumin syntyneet **Eppu Nuotion** runot, **Liisa Kallion** kuvitukset ja sanataideopettajien **Anna Anttosen** ja **Kati Inkan** laatimat hauskat tehtävät. Kirja sopii käytettäväksi niin lapsille, aikuisille kuin ammattikasvattajillekin.

Hauskoja tunnetaitotehtäviä!

Mukana myös ihanat tunnekortit!

www.wsoy.fi

L85.22

ISBN 978-951-0-44000-1

ISBN 978-951-0-44000-1

9 789510 440001